

ELŐFIZETES:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetéssel olcsóbb.
 Nyitórét 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetőnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás-üzemében és a szerkesztőnél fogadtattatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Eszmény és opportunizmus.

Nagyon furesa időket élünk itt Magyarországon. A parlament mai napja megmutatta azt úgy, hogy élesebben megmutatni soha sem lehet.

Itt ül kényelmesen, örökké mosolygó kerek arcával a bourgeois prototipusa, a megtestesült számámban, Wekerle Sándor, mellette a mérnök és az örök adminisztrátor Hieronymi és mint egy borzasztó, paragrafusörző, tűzokádó sárkány, Szilágyi Dezső. Velük szemben áll, corybantesei által környezve, egy magas, karesu férfiú, még majdnem ifjú férfias virágában; tekintete mint Cleopatráé, hangja mint Calypsoé.

A három testes, terjedelmes bourgeois, a föld kerekességén a legszárabb hivatással: ideálisa. És a karesu Alcibiades, kinek comparsesei oly éktelen lármát visznek véghez, mintha az imént rajtuk és nem a házassági törvényjavaslaton követte volna el famózus viccét a darabonkint való farklevágásról, ő opportunista. Igen, Apponyi Albert gróf, kinek másora a nemzeti aspirációk soha elég forrók nem lehetnek és elég messze nem terjedhetek, a ki a szabad-elvűségben bátran és vakmerőn átugrott minden korlátot, hogy Magyarország nemzeti és szabad-elvű állam legyen. — ma ugyan ez az Apponyi Albert gróf politikai apostoljárásai közben Damaszkuszba érkezve, azt a nyilatkozatot tette, hogy ő rá nézve nem az a mértékadó, a mit a doktrína eszményképen állít fel, hanem a mi keresztülvihető, kényszerít senkire nem ró, békétlenséget nem okozhat! Ő, a nemzeti párt rajongó és körül rajongott vezére, a polgári esketők s anyakönyvvezetők alkalmazása ellen főérveket hozza fel, hogy a pópák és a tót Hurbánepigonok, a kik ugys halálos ellenségei a magyar állameszmének, meg főgnak haragudni, a mért kiveszik kezükből a hatalmat, melyet az anyakönyvek vezetése és az esketés ad nekik a nép lelke felett.

De az Istenért, hova jutott ez a viruló, magas röptű szellem, ez az éles distingváló képesség, ez a hatalmas retorika, ez a még leghevesebb politikai ellenfelei által is gazdag államférfiúi talentumnak, hazafias léleknek elismert, csodált ideális ember? Tán kétszer kettő—öt? A magyar nemzet lelkét, szívét, engedelmisségét csakugyan az államellenes pópa, a pánszláv pástor tartsa kezében? Ha a kötelező polgári házasság mellett

más argumentum nem szólna, mint az, hogy az állam legyen az, akit minden állampolgár mérvadóknak ismerjen el a bölesónél, a házasságnál és a koporsónál, — már akkor is kellene, hogy a nemzeti, szabadelvű államférfi Apponyi legyen e reform legtüzesebb apostola. No de hallotta a két szónoktól, kik közvetlen előtte beszéltek, Veszter Imrétől, aki elvtársa és Deák Ferenc iskolájának kipróbált veteránja és Wlassits Gyulától, ettől a szeretetreméltó, közkedveltségű fiatal tudóstól, az emberiség legmagasabb eszményeiért lelkesedett elragadó szónoktól egész enciklopédiáját a természetes, emberi, filozófiai, jogi és gyakorlati politikai argumentumoknak, melyek mind az állami házasságjog és a kötelező polgári házasság mellett szóltak. Ugy tett, mintha nem hallotta volna őket, s gyöngye, sánta álokoskodásokat hozott elő, melyek már előre ad absurdum megvoltak cáfolva.

Apponyi Albert azonban lángelme, és egy lángelmének sokat meg lehet bocsátani: ő nem akar oly utakon haladni, melyeken mindenki jár; ő a maga módja szerint akarja népet boldogítani. Jó, Apponyi legyen lángész, és lángésznek sok szabad, még az is, hogy klerikális legyen. De akkor bátran ki kell mondania: klerikális vagyok; de nem szabad épen abban a pillanatban, mikor az egész nemzet eszményi-liberális fellendülésével ellentétbe helyezi magát és a közvélemény forró óhajának opponál, — az *áldozott* martirt játszani és folyton azt kiáltani: én liberális vagyok; nem szabad a hamis liberalizmusnak ezt az álarcát még akkor is feltenni, mikor az 1868. törvénynek a vegyes házasságból származó gyermekek vallására vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatása ellen van, amely megváltoztatás — nagy ritkaság a fogalmak terén — liberális, és egyuttal kellemes lenne a katolikus egyháznak. Egy Apponyinak nem szabad a Polóniak elvét követni és a liberalizmus álarca alatt a szabadelvű eszméket csúffá tenni.

Császkai bíboros. A római kuria a Szent-István-korona birodalmának, nem kevés bosszúság és csalódás után, általános nagy örömmel szerzett, midőn XIII. Leó pápa elhatározta, hogy Császkai Györgyöt, a közszereplésben, tiszteletben álló, a legvalószínűbb népszerűség arany-sugara által környezett kalocsai érseket megajándékozza a bíborral. Bizonytalán nincs benne mi feltűnő sem; feltűnő csak az, hogy a Szent Atyának ez az in petto elhatározása nem lett előbb nyilvánosságra kerüléséből. Mikor Császkai György nem sokára kalocsai érsekévé történt kinevezése után Rómába utazott, hogy a Szent-

Atyának bemutatassa hódolatát, — jó hír előzte őt meg. Tudták már a Vatikánban, hogy mint szepesi püspök mily csodás bostetteket vitt véghez, csodait egy fenkolt pápi léleknek, igaz alázatossággal, szeretettel és szelídséggel telt szívnek; mily roppant összegeket adott az oly szerény javadalmasu püspöki megyéből templomra és iskolára, árváknak és e mellett mint talált még időt és erőt a hazafias kultúra, nemzeti művészet előmozdítására és mily hathatósan segített Csáky gróf főispánnak, a mostani vallásügyi miniszternek a sikeres törekvésben, hogy Szepes megyét Magyarország legminta-szerűbben igazgatott vármegyéjévé tegye. Midőn aztán megjelent a nagy XIII. Leó papával kongeniális, szellemi és szelídségtől áthatott lenyével, — kellett, hogy persona gratisima legyen, hogy kepe, mint leendő kardinális, belevesődjék a katolikus egyház fejének szívébe. Azután Maria országának, melyet egy apostoli király kormányoz, kettőnél több helyre van igénye a bibornokok kollegiumában: Császkai előde, a boldogemlékű Haynald is bíboros volt; végül a nagyváradi püspök, kinek a kalocsai érsek a metropolitája, szinten bíboros visel. Rövid szóval: minden feltétel és körülmény együtt volt, hogy a bíbor adományozását Császkai részére ab ovo ne csak illoek, de szinte elengedhetetlennek tűntessék elő. Es bizony nem borbta meg az egyházi bíbori szentebb, méltóbb pap, mint Császkai György, ez a valódi, Krisztus szíve szerint való igaz férfi.

Wekerle-kormányzat. Az 1893. év október-decemberi utolsó negyedéről szóló kimutatással, melyet a királyi magyar pénzügyminiszterium az imént hozott köztdomásra, sommas áttekintést nyertünk az állampénztárak egész múlt évi kezeléséről. Az áttekintés örövendetes, amilyen még minden évben volt Wekerle Sándor pénzügyi kormányzata óta: dacára a kiadások elengedhetelen, igen tetemes növekedésének, melyekkel Magyarország a skrupulózisig lelkiismeretes kincstartója már költségelőirányzatában megfelelő magasabb bevételeket állított szembe az egynelvi végett, — az állampénztárak bruttó kiadásairól és bevételeiről szóló 1893. évi kimutatás végeredményében kedvezőbb alakulást mutat, és pedig az 1892. évi pénzügyi kezeles eredményével szemben 175,000 forinttal, az 1893. évre szóló költségvetési törvény előirányzatával szemben közel tizenhét millió forinttal. Ez annyit jelent, hogy minden előrelátás szerint a múlt évi tenyeges, végleges zárszámadás ismét óriási felesleget fog felmutatni, amelyet ama produktív célokra lehet használni, melyeket a miniszterelnök az országgyűlés mindkét házában egyhangú helyeslése mellett legújabb expezejában meguevezett. Jelenti továbbá, és erre különös súlyt fektetünk, hogy a törvényhozás napirendjén álló nagy reformok körül a finansális mozzanat nem játszik szerepet, hogy az ellenzék ama kifogásaira nevez, melyek a reformok költséges voltára vonatkoznak, bizonyik minden jogos alap: ugy az egyenes, mint a közvetett adók, nemkülönben az állami üzemek a bevételek állandó, szakadatlan, önkényes, esavarszorítás vagy szigorított behajtás által nem erőltetett szaporodását mutatják, ugy hogy a nemzet a javított, ujjaalkotott állami intézmények költségeire vonatkozólag annál inkább gond nélkül lehet, minthogy

A „BÁCSKA“ tárcája.

Árva fiú.

Bérckoszorús kies völgy ölében
 Halkan csergeve fut egy kis patak,
 Partjain egy árva gyermek andalg,
 Képe sápadt, szemén könny fakad.

„Hajam kúszált, arcom is mosatlan,
 Cipőcském tépett, piszkos ruhám,
 A merre nézek, egy árva lélek
 Nincs, a ki gondot viselne rám.“

Sóhajtra ül le s a halk morajnál
 Elalszik az árva kis fiú,
 Arca kipirul, mosolyog ajka:
 Véle együtt elaludt a bú.

Meglassul a szellő suhogása,
 Csendesen csörögnek a habok,
 A csalogányok is elhallgattak,
 Elnémult búbanatos dalok.

A fűz, melynek árnyában szendereg,
 Csak lassan ingatja ágait.
 „Anyám, anyám!“ susogja a gyermek
 És a fához nyomja ajkait.

Hús szél támad; zájg morajjal
 Fölveér álmából a fiút,
 Fölveér a kis fiúval együtt
 Álmából a bánatot, a bűt.

Elrepül az álomzű szellő,
 De ébren hagy bűt és gyermekét.
 „Szép álmodat rossz szél, mért ütöd el?
 Mért nem hagysz aludni engemet?“

Anyácskám volt én nálam álmodban,
 Láttam arcát, hallám szózatát,
 Szóltatá esengő édes hangon,
 Csókoldá, mint hajdan kis fiút.

Nem igaz, hogy ő sírban fekszik,
 Hogy nyughelye gyászos temető,
 Nem igaz! hisz nem a föld alól jött,
 A kék égből szállt le hozzám ő.

Fehér lepel folyta testét végig,
 Hosszan omlott le arany haja,
 Kedves arca oly szépen mosolygott,
 Fénynyel volt öveze homloka.

Kéblére zárt, hozzá simultam,
 Esdve kértém, hogy ne hagyjon el,
 Ah, de ekkor felriaszt a szellő
 S eltűnt ő, szép álmod képivel.

Solty Gusztávné.

VALLOMÁSOK.

Irma Bibo Lajos.

Bobém természetű csepp asszonyka volt, tüde és piros, mint a hajbali róza.

Apró, kacskaringós fűrtökbe gondörített haja pikánsul omlott hófehér homlokára, mely alól két nevető, mosolygós szem villogott a fiatal emberre, aki lábainál térdelt s nézte őt, mint hívó az oltári szentséget.

— Tehát igaz, őszinte vallomást akar tőlem, Sándor?

— Szeretnék a lelkében olvasni, asszonyom.

— S ha megbántom a szívét szavaimmal, ha szerénytelenséget, kételyt támasztok a lelkében? Hiszen látja, maga olyan heves, olyan feltékeny, olyan...

Hirtelen nevetni kezdett.

Hangja, mely hasonlított a kis harang csengéséhez, bezugta a termet. Kezeit szívéhez szorította. A kábító illatu thearózsa szirmjai a földre hulltak.

— Én szeretek asszonyom.

— Legalább azt hiszi.

— Irma, ne kinozzon.

A heves, melegvű asszony végigsimitotta az ifju lábán égő arcát, kis kezeivel oda hajolt föléje s a fülébe sugta:

— No hát legyen boldog türelmetlen fiu, szeretem magát.

És engedte, hogy a két ölelő kar oda fűződjék dereka köré s a mámoros ajkak csókokkal borítsák el gömbölyű karjait. A keblén keresztült dobott fátoly egyik csücskéből legyezőt formált s odaverte a szerelmes ifju szemé közé azt a forró, delejes lélekzetet, mely vérpiros ajkai közül előszivárgott.

Az ifju ember izgott, szenvedélyes hangon rimázkodott:

— Esküdjék meg, Irma, erre a vallomásra. Igréje meg, hogy hű lesz fogadalmához...

A csöpp asszony vonásain valami hideg borulat

az intézmények javítása és újateremtése megint csak a nemzet teljesítő képességére, jólétére és bitelére hat vissza jótékonyan. — Ezért ma, a nagy parlamenti viták küszöbén, különös súlyt kell fektetni az itt tárgyalt állampénztári kimutatásra. Egészen más valami az, vajjon Magyarország csak etikai okokból, ösztönözve természetesen az által a már magában is elég fontos tudat által, hogy egy igen művelt, politikailag érett, a legnagyobb fellendülésre jogosított nemzet vagyunk, — fog-e a reformhoz, vagy pedig érzi és el is mondhatja-e, hogy a háló Isten, pénzeszközök megengedik, hogy a legelső kultúrnapok sorában foglalják helyet a állami intézményeimet a legelőkelőbb, legtisztelendőbb államok színvonalára emeljem. — Ezek a Wekerle-kormányzat következményei. „Csináljatok nekem jó pénzügyeket és én jó politikát csináljak nektek”, — így hangzik egy nagy államférfi általán ismert közmondása vált nyilatkozata. Wekerle jó pénzügyeket s egyuttal jó politikát csinál. És valamint sikerült neki Magyarországot pénzügyileg felvirágoztatni, Európa legjobban akkreditált államai színvonalára emelni: azoképpen sikerült fog neki az országos közigazgatási, művelődési és igazságszolgáltatási tekintetben is az európai Nyugat teljes magaslatára állítani.

A vita elején.

Az egyházpolitikai reform, melynek tárgyalásához fogott a képviselőház, az alkotásnak nagy műve akar lenni. Miként a teremtés isteni művé-nél, ennél is az első napnak kellene hivatottnak lenni, hogy világosságot teremtsen, felderítse az indokokat, melyek általában irányadók voltak azokra nézve, akik a reform mellett vannak, valamint azokra nézve, akik nem akarják azt. Szép lett volna, hej! de nem így volt. Az első napot a többség előadójának, Teleszky Istvánnak és a kisebbségi vélemény benyújtójának, Polónyi Gézának a javaslat mellett tartott beszédei egészen igénybe vették.

Teleszky előadó, kit a ház többsége, tulnyomó többsége, mint a magyar szabadelvűség, a magyar jogszolgáltatás és a magyar tudomány világító oszlopát riadó éljenzéssel fogadott, a magasztos pillanathoz illő méltósággal ledótt az előadói emelvényre és világos klasszikus beszédben adta elő a reformmozgalom történetét, a tárgyalandó javaslat tendenciáját, végelejt és indokait. Beszédét, mely helyenként akaratlanul is a nemes és erélyes páthozhoz emelkedett fel, ismételtén kísérte élénk helyeslés és taps és még az ellenzék is csak akkor nyilvánította nemtetszését, mikor Teleszky azt a halálos bünt követte el, hogy hangsúlyozta a Wekerle-kabinet érdemeit is a fontos reformtörvény körül és azt a reményét, kívánatát fejezte ki, hogy adassék meg a kormánynak az, miszerint teljesen elegendő tehessen a nemzet aspirációinak, melyeket oly szerencsésen meg tud érteni.

Eddig minden jól volt, méltóságos, sokat ígérő. Teljes, tiszta, átlátszó világosság volt előttünk a tekintetben, amit a kormány a házassági javaslattal akar, a szabadelvű párt mért követi lelkesedetten a kabinet vezetését és a képviselőház igazságügyi bizottsága mért ajánlja záradékok és megszorítások nélkül elfogadásra a javaslatot. De ime jő Polónyi a 48 as és függetlenségi párttól, hogy kifejtse az ő indokait a kormányjavaslat mellett. És ehhez az ülés egész hátralevő része kellett neki. Inkább hagyta volna abban. Amily nem veszedelmes ez a szónok az ő „logikus” bakugráival mint ellenfél, oly rettenetes tud lenni mint jóbarát és szószóló. Ez

szakadt át s a másik pillanatban már a selymes kerevet tulsó végeről nézte a rimánkodó embert.

— Maga tulságos sokat kíván, Sándor.
— Csak annyit asszonyom, amennyit én is adhatok.
Az igéző asszony lebontja haját s lány hangon kezd szólni:

— Az eskü kész bohóság az emberek között. Esküdni? Piba! Hát lehet-e parancsolni szívünknek, hogy titkos vágyak ne támadjanak soha? Ön nem lehet erkölcsbíró, Sándor. Maga is szeretett s azt a vallomást, melyet nekem tett, biztonnal már másoknak is elmondotta.

— Most az oltár előtt akarom azt ismétetni, egy életre szólan.

— Oltár előtt? Hát ott a szónok nagyobb nyomatka lenne, a misztikus homályban elhangzó holtomiglan eltörülhetlen lelki nyom lenne, mely szentség?

Az ifju csendesen odaborult a számolyra, halvány arcát fájdalommal emelte a beszélő nőre, ki ideges mozdulattal tepett le a virágállványról egy szegfűt s beletűzte a fényes hajerdő zubatagába.

— Ha tudná asszonyom, mennyire fájnak bántó szavai?

— Fájnak?... Látja, milyen bohó is maga. Itt van mellettem, hallotta vallomásom. Szeretem. Engedem, hogy forró, mámoros arcát keblemre hajtsa, hogy üljön s ön mégis...

— Nekem ez nem elég asszonyom. Én birni akarom önt egészen osztatlanul, örökké, hogy még gondolatban se legyen parányi része se másnak ehhez az üdvösséghez.

A csepp asszony ajaka görcsösen rándult össze.
— Tehát azt szeretné, hogy rab legyek egy férfi oldalán?

— Irma!...

Hevesen zokogva borult a szép asszony az ifju karjaiba és bubánatos rezgessel sutogta hozzá:

— Ha ki tudná ölni szívemből az elvesztett paradiesom örök átkát!... Ha tudná.

sajnosan kitűnt azon az egész harmadfél órán át, mig folyton folyvást a kötelező polgári házasság mellett „küzdött”, küzdött oly módon, hogy nem volt benne köszönet.

Különös elukubrációinak legnagyobb részét annak a Magyarországi jólétére tényleg rendkívül fontos témának szentelte, hogy bebizonyítsa, miszerint ő, Polónyi Géza, nem ultramontan, hanem ellenkezőleg a legeslegvalódióbb radikális híve volt mindenkori a kötelező polgári házasságnak, tántoríthatlanul az ma és marad mindig.

Hogy csak egyet említsünk, fennem kérédik azzal, hogy ő igen jól tudja, mennyire sérti a polgári házasság az ő egyházának dogmáit, és ő mégis készakarva megsérti a szent dogmákat, mert reá nézve a haza előbbre való az egyháznál. Nem, Polónyi ur, így nem beszél liberális katolikus, akinek a papok soha nem is bocsátanak meg. Az izlésteljes stílusról és finom tapintatról, melylyel a „radikál-liberális katolikus Polónyi” a nem katolikus vallásokról beszélt, nem akarunk több szót vesztegetni: a tisztelt háznak e tagja megszerezte magának a privilegiumot, hogy mindent mondhat, anélkül, hogy komolyan vennék vagy felelősségre vonnák. De a párttól, amelybe kapaszkodik, elvártuk volna, hogy ily komoly órában nem ily szónok által képviselteti magát első sorban: hisz vannak sorában komoly férfiak, nagy műveltségű emberek, parlamenti finomsággal és társadalmi műveltséggel bíró férfiak, a Justh-ok, Komjáthy-ak, Helfy-ek, Holló-k és még sok mások. Tudjuk, ezek is fognak beszélni és desavouálni fogják a Polónyi kijelentéseit, de nem kellett volna engedniök, hogy erre szükségük legyen.

Ujdonságok.

Személyi hír. Szigetszentmiklósi Bakonyi Károly honvédezredes folyó hó 19-én több napi tartózkodásra vonásunkba érkezett. Az ezredes itt időzése alatt szemlélt tart bonvédezredes feladatát. Az eddig tapasztaltak felett teljes meglepetését fejezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Fehérvári Adolf 1. oszt. számvevő-áltisztet a szabályi járásbíró-sághoz irnokká nevezte ki.

Adományozás. A kereskedelemügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg leiratot intézett a megye közönségéhez, a melyben a megyei iparalapról a következő iparos tanoncsikolák részére u. m. az apatinak 300 forint, az adának 150 forint, a cservenkainak 300 forint, a zentainak 200 forint, a topolyainak 300 forint, az ókanizsainak 300 forint, az újverbaszainak 200 forint, az ó- és új-szivacsinak 125 forint utalványozott ki, a mely intézetek ezen összegeket a tanfelügyelő által látmozott nyugtáakra a megyei házipénztárnál vehetik fel.

Hírek az ügyvédi kamarából. A szabadkai ügyvédi kamara választmánya közhírré teszi, hogy dr. Somogyi Dezső ügyvédet O-Becse székhellyel és Koller Károly ügyvédet Tittel székhellyel az ügyvédekről vezetett lajstromába folytatónak felvette. Továbbá, hogy az 1/1894. fegy. szám alatt hozott határozattal az ügyvédség gyakorlatát bizonyítatlan időre felfüggesztett Milassin József ó-becsei lakos ügyvédet, a felfüggesztési ok megszüntetése alapján, az ügyvédség gyakorlatába visszahelyezte.

Közgyűlés. A zombori első temetkezési egylet f. hó 25-én tartja közgyűlését a zombori polgári kaszinó-egylet helyiségében, mely alkalommal az egyleti vagyonról és mult évi pénzforgalomról szóló jelentés is tárgyalatni fog. Eszerint az egylet összes vagyon a 1893. évi december hó 31-én 22,589 frt 68 krt tett ki. Az egylet eltemetett a mult év folyamán 29 tagot 866 frt 5 kr költséggel és ugyanennyi haláleset után fizetett az örökösöknek összesen 2500 frtot.

Sorsrúzás. Nemsokára sorozzák a fiukat. Az első lépés a katonaszkola felé most történnék e hó 25-én. Ekkor délelőtt 9 órakor lesz a városháza tanácstermében a sorsrúzás, ez már aztán titulus szokott lenni a fiuknál arra is, hogy a katonási kontójára fölönstenek egy keveset a karcosból.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a szegedi itélőtábla területén hét joggyakorokni állásra. Pályázati határidő: két hét.

Vujevich Zakár. Nagy gyaása van a helybeli Vujevich-családnak; a család, Vujevich Zakár ügyvéd és földbirtokos, e hó 21-én, hosszas betegség után jobblétre szenderült. Dr. Vujevich Zoltán zombori ügyvéd atyját, Koczár Zsigmond kir. közjegyző ipját gyászolják az elhunyt, aki megynék közelében, — a régi megyei elnyben tevékeny és nagy befolyású szerepet játszott. Az 1848-iki szabadságharcban karddal szállt sikra hazája védelméért mint honvédtiszt, majd utóbb igen keresett ügyvédi irodája volt s e mellett igen előkelő szerepet vitt a közügyek terén. Egy ízben a kernyajai kerület függetlenségi párti képviselőjelöltje is volt s a kerület választóinak tekintélyes része csoportosult zászlója alá. Az utóbbi években felhagyott ügyvédi praxszisával s a közeletről visszavonult, majd súlyos betegségbe esett, mely e hó 21-én kioltotta tevékeny életét. — A család a következő gyászjelentést adta ki: „Alulírottak fájdalommal szívvel jelentjük, hogy édes apánk, nagyapánk, illetve apósunk Vujevich Zakár, ügyvéd, nemes-militáris földbirtokos, 1848—49-iki honvédfőhadnagy, Bács Bodrogh vármegye virilis tagja folyó évi február hó 21-én reggeli 5¹/₂ órakor, hosszas és kínos szenvedés után, élte 64-ik évében jobblétre szenderült. A drága halott hült teteme folyó évi február hó 22-én délután 4 órakor fog a Szent-Rókushoz címzett sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat a róm. kath. szentegyházban f. évi február hó 23-án délelőtt 9 órakor fog az Urnak bemutatatni. Zombor, 1894. évi február hó 21-én. Áldás és béke lebegjen porai felett! Aranka, Ida, Ilona, Zoltán, Mariska és Lajos gyermekei. Koczár Zsigmond, nánási Oláh József, Császnay Valér, vejei. Adrienne, Jenny, Alice, Aladár, Tibor, Evelin, Mariska, Ida, Aliz, Mariska és Iván unokái.

— Temetése nagy részvét mellett e hó 22-én délután ment végbe. Béke hamvaira! — A ravatalra helyezett sok koszorú között láttuk a család részéről a következőket is: Zoltán és Lajos, Koczár Zsiga és családja, Nánási Oláh Béla és családja, Császnay Valér és családja; ott volt továbbá dr. Alföldy Gedeon és neje, Pál Antal és neje, a zombori ügyvédi kar koszorúja és még többeké.

Vasut bejárás. A kereskedelemügyi miniszter a baja-bátaszéki helyierdekű vasut közgazgatási bejárásának megkezdését folyó évi március hó 13-ára rendelte el.

Házi estély. A helybeli polgári kaszinó-egyleti dalárda folyó hó 19-én, hétfőn, a kaszinó termeibe házi estélyt rendezett. A minden tekintetben sikerült estélynek, melyen nagy számú közönség vett részt, a helybeli szerb polgári dalárda testületi megjelenése adott különös érdekességet. A vendég dalosokat riadó éljenzéssel fogadta az egybegyűlt közönség és hozzájuk Popovics Sebő, a dalárda alelnöke intézett üdvözlő beszédet. A táncszínteték alatt mindkét dalárda fölvalta dalokat adott elő. Különös föltűnést keltett a szerb polgári dalárda preciz, összehangzatos éneke, melyet lelkes tetszés nyilatkozatok kísértek, úgy, hogy minden ének után az éljenzés és taps alig akart véget érni. Éjfél tájban előkerült a dalárda billikoma is és Popovics Sebő a szerb, Georgievits a kaszinói dalárda, Trischler Károly a megjelent hölgyekre mondottak felköszönlőket a jelenlévők köztetszésének akkordjai között. A közönség feszletlenül, mint baráti kör mulatott együtt, mely a hajnali harangszög szétoldatlan maradt, a mikor is azon benső óhajjal távozott, hogy ilyen sikerült házi estélyek minél többször ismétlődjenek. Az estély faradhatatlan főrendezője, Popovics Sebő, pedig büszke lehet az elért sikerre és elmondhatja Richelieuvel: „megérdemteltem vállbojtomat”.

Közgyűlés. A Zomborban alakítandó „Zombori Kerékpár Egyesület” folyó hó 28-án este 6 órakor a „Vadászkürt” szálloda éttermében alakuló közgyűlést tart. Ezen közgyűlés tárgyai: 1. Ideiglenes elnök választása. 2. Tisztviselők választása. 3. Az alapszabályok megvitatása. 4. Netán később felmerülő indítványok. (A közgyűlés után ismerkedési estély lesz.)

Halálozás. Egy meggyesre kedvelt, tehetséges fiatal ember haláláról kaptunk hírt e hó 21-én. Harlikovits Gyula palánkai szolgabíró hosszas szenvedés után 32-ik életévében elhunyt. Kevesen vannak e megyében, kik a vigkedélyű, a társaséletben páratlan „Gyűszőt” ne ismerték volna s kiket mélyen meg ne rendített volna e bár nem váratlanul jött szomorú hír. Mint kitűnő univerzális zenei képzettséggel is bíró férfi, ott, a hol megfordult, a társaséletnek ugyszólván nélkülözhetlen szereplője volt. Hivatali főnökei pedig mint lelkiismeretes és pontos tisztviselőt, nagyon szerették. A megtört családon kívül az ismerősök és jóbarátok nagy száma gyászolja a korán elhunytat. Hült tetemét Obrovác, Tovarisoa, Hód-ságh, Dorozslo és Ó Szapáron keresztül Zomborba hozzák s itt fogják e hó 24-én d. e. 10 órakor örök nyugalomra helyezni. A család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal és megtört szívvel jelentjük felejtethetetlen egyetlen jó fiunk, hön szeretett fivérünk, illetve sógorunk és nagybátyánknak tekintetű Harlikovits Gyula szolgabíró urnak folyó hó 21-én fél 12 órakor, életének 32-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 23-án délután 4 órakor Német-Palánkán fognak beszenteltetni és örök nyugalomra Zomborba szállítatni. A drága halott Zomborban Vécsey Károly Flórián-utcai házában fog e hó 24-én d. e. 10 órakor újból beszenteltetni és a róm. kath. templomba vitetni, hol az engesztelő gyászmise az elhunyt lelkiútjára fog megtartatni és onnan örök nyugalomra a Szent Rókus sírkertben elhelyeztetni. Német-Palánkán, 1894. évi február hó 21-én. Áldás és béke lebegjen porai felett! Harlikovits Károly, Harlikovits Károlyné szül. Kozmanovits Laura, szülei. Vécsey Harlikovits Kornélia, özv. Uhlyarikné Harlikovits Izabella, Mokry Harlikovits Ilona, testvérei. Vécsey Károly, Mokry Dezső, sógorai. Vécsey Arthur Ervin, Vécsey Elza, Vécsey Oszkár, Vécsey Dezső, Uhlyarik Elza, Mokry Ilonka, unokaöccsei.

Vasuti szerencsétlenség. Izgalommal várja mindenki most a lapokat. Reggel sietünk az esti lapokat s a „Magyarországot” olvasni, hogy informálhassuk magunkat az országbázi állapotokról. Epen nem kelleme hát, ha ilyen izgalmas időben a pesti posta megakad. Pedig tegnapelőtt reggel megtörtént. A Szabadkáról jövő vonat — mely a pesti postát hozza — egy kissé szerencsétlenül járt. És a szerencsétlenségben az volt a kíváncsi olvasó közönségre nézve a legnagyobb pech, hogy epen a postakocsival történt a kalamitás. Nemes Militics állomás előtt ugyanis a postakocsi tengelye kigyulladt, úgy, hogy a kocsi nem lehetett a vonattal tovább is utnak ereszteni. Így történt aztán, hogy szerdán reggel nem olvashattunk esti lapot, a mi különben nem volt nagy baj, mert Apponyi szabadelvűségéről elég jókor értesültünk este is.

Vásárok. Feketehegy község kérelmére megengedte a kereskedelemügyi miniszter, hogy ott a május hó 5-re és október 31-re engedélyezett országos vásárok ezentul állandóan május hó második s illetve október utolsó hétfőjén tartassanak meg.

Vigyzatatlanság. Holl Henrik új-szivaci földművesnek volt egy 15 éves fia. Egyetlen gyermekük volt a jámbor szülőknek, a kiknek annál nagyobb most a fájdalomuk, hogy ezt az egyet is megirigyelte tőlük a sors. A fiu a napokban leakasztotta atyja fegyverét a szegről s játszadozott vele. A fegyver azonban meg volt töltve s véletlenségből elszült. A mint a lövés eldőrdült, a 15 éves fiu halva rogyott össze; áldozata lett vigyzatatlanságának.

Körözés. Az újvidéki kir. törvényszék két egyént körözött, akik közül az egyik, Pécs Gavran Marian sikkasztás vétségével van vádolva. Személyleírása: 33 éves, róm. kath., magas termetű, fekete hajzatú, szabadkai születésű, kocsis. A másikat Segulyev Trifunnak hívják; sikkasztás és lopás miatt van vád alá helyezve. Ennek a személyleírása a következő: 29 éves, g. kel., szenttamási születésű, nős, alacsony termetű, cseléd.

Értesítés. A szegedi magy. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások március hó 1-től 10-ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, illetőségi, erkölcsi és orvosi bizonyítvány.

Eljegyzés. Szeged Gubányi Iza kisasszony és Szerelem a c... laki azt hinné, hogy a nincs semmiféle ideális a nemesebb érzelmek e bizony, tudnak ők is é mint bárki is. Sőt a lamokra is képessé t... egy O-Becsen törté... aranyifjúságának szép ugyanis szerelemre g... kolónia két barnán v... olyan szerelem a keres... ittközik s vanna-e sze... úzóbe ne vett volna. A kezett véghatára s na... a párválal ismeretlen... kének. Kifőztek titok... előre meunek a hajnal... fiatal urak pedig fény... mivel négyfűknek egy... tanyán. Es felelőszben... terv; de sajnos, felelő... akkor is kiderült, ha e... Megtörtént azután a... hogy a leányok bucsú... nak és neki vágtak a s... a gavallérok elutasít... szelvész terjedt el a sz... relmes lovagok sajnos... idősebb hölgyei azután... a piacon, a hid felé g... álltak, azok ellen olt... a barci zajra a kofak... ban, a támadás további... avatkozott s az ordító... Másnap a reményekben... is haza kerültek, azorb... ideig még tudósításait.

Hat ki a tette tudja kideríteni az adai... log, hogy valaki ellop... Balogh Pétert vette g... fogva tartotta. A vallan... helyzetéből kiszabadulj... lopással vádolni, s azt... mivel szinten valamit... indulva, egy harmadik... a lopással. A csendőrség... dolgot s az erélyes nyo... eredménye.

Megfagyott az lezünk írja: Vadászti P... egy sertéskereskedőt vt... Mar öreg este volt, mid... dászti, hogy egy kis me... a faluszéli koresmába, p... pitulva, azután neki va... ban a pálnka megtette... fagyott. A lovak érezve... gyepült — megálltak: a... találtak meg Vadászt, a... az ülésen.

Öngyilkos. Csá... gazda pillanatnyi elme... totta magát.

Borkiállítás B egyesület borkiállítást r... szerint a kiállításon, amb... számos kiállító és vidék... Sándor tanár, egyleti e... be délután 5 órakor a... szőlőtermelés anyagi é... város közönsége. Ez... Összesen 58 kiállító 13... tésen, melyekből 7 kiáll... merő okelevelet nyert. E... állítva, azonban 30 féle... hány igen jó zamatu... t.

Rablógyilkoss ról írják lapunknak: a... gunk csendes nyugalm... ban: Sürföző Tercz S... idő előtt tette át álla... vácra, — sziklaban a... ták. A gyilkos magáv... pénzt, ezüst óráját é... helybeli csendőrmester... a községi előjárás, s... kötelességtudó katona... totta a nyomozást a rém... szakismerettel és bizony... került a rablógyilkost... tában nagyenyjett gyilk... nap töredelmes vallom... rögzíttek szokásos ma... tulajdonított büncseleka... az almási kir. járásbíró... a szabadkai törvényszék...

Spanyol inkv esetet közöl folyó hó... mely — ha tényleg u... is a spanyol inkvizí... eszünkbe. Állítólag a... el iszonyú brutalitást... Mihály, moholi lakos... lopás miatt s elfogták... Ádám-kosztümben oda... kályhához s addig hagy... égési sebek folytán Au... meletre jutott, az orsz... moholi szállások előtt... vitték oda. Négykézláb... és ott elmondta a dol... sebestiltet és onnan a... orvoshoz. Az orvosi viz... háta teljesen összegett... megsértültek. Az orvosi... gyógyul a sebeiből. K... az orvosi látletet átvéte... esetéről a honvédelmi m... parancsnokságnak. H... ez idő szerint pozitíve

Eljegyzés. Schick Emil kir. mérnök eljegyezte Gubányi Iza kisasszonyt Pilisről.

Szerelm a cigánysátrak alatt. Ha valaki azt hinné, hogy a nyers, durva cigány népségben nincs semmiféle ideális érzék, nincs semmi bajlandóság a nemesebb érzelmekre, az nagyon csalódnék. Bizony, tudnak ők is érezni és tudnak épen úgy szeretni, mint bárki is. Sőt a szerelmi mámor még regényes hajlamokra is képessé teszi őket. Fényesen bizonyítja ezt egy O-Becsén történt eset. Az ottani cigány kolónia aranyifjúságának szép reményekre jogosító két leventéje ugyanis szerelmre gyuladt, ugyancsak az ottani cigány kolónia két barnán virító szépsége iránt. De hát van-e olyan szerelm a kerek világban, mely akadályokba nem ütközik s vannak-e szerelmesek, kiket a kaján irigység üzőbe ne vett volna. Tűzvéru ifjaink türelmének is elérkezett véghatára s nagy titokban elhatározták, hogy kiki a párjával ismeretlen tájakra költözve hódol Amór istenkének. Kifőzték titokban a nagy dolgot. A leányzók előre mennek a hajnal védelme alatt Szt.-Miklórsra; a fiatal urak pedig fényes nappal utánuk sétálandanak, mivel négyüknek egy időbeni eltűnése gyanút kelthet a tanyán. És felerészben sikerült a ravaszul kiokoskodott terv; de sajnos, felerészben nem sikerült, mert a titok akkor is kiderült, ha egy ember tudja, bátha még négy. Megtörtént azután a mult hét egyik kődös reggelén, hogy a leányok bucsut mondtak társaságuk tanyájuknak és neki vágta a szt.-miklósi töltésnek. De mikor a gavallérok elutazásának ideje megérkezett, mint a szélvész terjedt el a szökes híre; erről azonban a szerelmes lovagok sajnos már nem értesülhettek. A kolónia idősebb hölgyei azután nyolcan tizen csoportba verődve a piacon, a hid felé gyanútlanul sétáló urfiaknak útját állták, azok ellen oly vehemens támadást intéztek, hogy a barci zajra a kofák mind összeszaladtak. Sajnos azonban, a támadás további folyamataiba a rendőrség is beavatkozott s az ordító bandát rövid uton bűsre tette. Másnap a reményeikben galád módon csalódott leányzók is haza kerültek, azonban fogadtatásuk részleteiről ez ideig még tudósításaink hiányoznak.

Hát ki a tettes? Bizony nem egy könnyen tudja kideríteni az adai csendőrség. Ugy történt a dolog, hogy valaki ellopott egy fegyvert. A csendőrség Balogh Pétert vette gyanúba, el is fogta s egy ideig fogva tartotta. A vallani kényszerített ember, hogy kinos helyzetéből kiszabaduljon, jónak látta Török Mihályt a lopással vádolni, s azt maga helyett bezáratni, az pedig, mivel szintén valamit vallania kellett, Balogh példáján indulva, egy harmadik személyt nevezett meg és vádolt a lopással. A csendőrség azonban nem hagyja abban a dolgot s az erélyes nyomozásnak valószínűleg lesz is eredménye.

Megfagyott az országuton. Topolyai levelezőnk írja: Vadászi Pál itteni fuvarosember tegnapi egy sertéskereskedőt vitt az itteni piacról át Csantavérre. Már öreg este volt, midőn odaértek. Ott azután Vadászi, hogy egy kis melegítőt vegyen magához, bement a faluszéli kocsmaiba, pár pityóka pálinkára. Jól bekapitulálva, azután neki vágott a topolyai utnak. Vadásziiban a pálinka megtette hatását, s elaludt — s megis fagyott. A lovak érzésvén, hogy gazdájuk nem tartja a gyeplőt — megálltak az út közepén. Másnap reggel találta meg Vadászit, amint megfagyva hátrafelé dült az útellen.

Öngyilkos. Csábrádi István jómódu topolyai gazda pillanatnyi elmezavarában istállójában felakasztotta magát.

Borkiállítás Baján. A bajai gyümölcsészeti egyesület borkiállítást rendezett a napokban. A „H-nk” szerint a kiállításon, ámbár csak helyi érdekű volt, mégis számos kiállító és vidéki látogató jelent meg. Nagel Sándor tanár, egyetemi elnök lendületes beszéddel zárta be délután 5 órakor a kiállítást, melyen az okszerű szőlőtermelés anyagi és erkölcsi sikereit mutatta be Baja város közönsége. Ezután kihirdette a jury ítéletét. Összesen 58 kiállító 178 féle borral vett részt a kiállításon, melyekből 7 kiállító kitüntetés és 23 kiállító elismerő oklevelet nyert. Tulnyomóan siller bor volt kiállítva, azonban 30 féle fehér bor is, melyek közül néhány igen jó zamatu volt.

Rablógyilkosság Jankovácon. Jankováról írják lapunknak: „Rémes büntetést zavarta fel közönségünk csendes nyugalmát f. hó 17-én a délelőtti órákban; Sörfőző Teréz 81 éves agg matronát — ki rövid idő előtt tette át állandó lakását Budapestről Jankovára, — szobájában a padlón elterülve megfojtva találták. A gyilkos magával vitte áldozatának 18 fnt készpénzt, ezüst óráját és összes irományait. Noe Mátyás helybeli csendőrmester, ki nemcsak fellebbvalói, hanem a közönségi előjáróság, s az egész közlakosság előtt mint kötelességtudó katona ismeretes, haladéktalanul megindította a nyomozást a rémes büntetést, s azt annyi eréllyel, szakismerettel és bizonyító eljárással végezte, hogy sikerült a rablógyilkost — Sörfőző Györgyöt, ki áldozatában nagynemjét gyilkolta és rabolta meg, — már másnap töredelmes vallomásra bírni, bár az eleinte a megrogzított szokásos macakosságával vette tagadásba a neki tulajdonított bűncselekményt. A gyilkost ideiglenesen az almási kir. járásbíróság börtönébe kísérték, honnan a szabadkai törvényszék börtönébe fog átszállítani.”

Spanyol inkvizíció. A „Sz. N.” egy rémes esetet közöl folyó hó 21-iki számában. Olyan eset ez, mely — ha tényleg úgy áll a dolog — önkénytelenül is a spanyol inkvizítorok kegyetlenkedéseit juttatja esztünkbe. Állítólag a petrovoszleői csendőrök követtek el iszonyu brutalitást. Az áldozatnak a neve Angyal Mihály, moholi lakos. A csendőrök gyanúba vették a közönségi előjáróság, s az egész közlakosság előtt mint kötelességtudó katona ismeretes, haladéktalanul megindította a nyomozást a rémes büntetést, s azt annyi eréllyel, szakismerettel és bizonyító eljárással végezte, hogy sikerült a rablógyilkost — Sörfőző Györgyöt, ki áldozatában nagynemjét gyilkolta és rabolta meg, — már másnap töredelmes vallomásra bírni, bár az eleinte a megrogzított szokásos macakosságával vette tagadásba a neki tulajdonított bűncselekményt. A gyilkost ideiglenesen az almási kir. járásbíróság börtönébe kísérték, honnan a szabadkai törvényszék börtönébe fog átszállítani.”

Spanyol inkvizíció. A „Sz. N.” egy rémes esetet közöl folyó hó 21-iki számában. Olyan eset ez, mely — ha tényleg úgy áll a dolog — önkénytelenül is a spanyol inkvizítorok kegyetlenkedéseit juttatja esztünkbe. Állítólag a petrovoszleői csendőrök követtek el iszonyu brutalitást. Az áldozatnak a neve Angyal Mihály, moholi lakos. A csendőrök gyanúba vették a közönségi előjáróság, s az egész közlakosság előtt mint kötelességtudó katona ismeretes, haladéktalanul megindította a nyomozást a rémes büntetést, s azt annyi eréllyel, szakismerettel és bizonyító eljárással végezte, hogy sikerült a rablógyilkost — Sörfőző Györgyöt, ki áldozatában nagynemjét gyilkolta és rabolta meg, — már másnap töredelmes vallomásra bírni, bár az eleinte a megrogzított szokásos macakosságával vette tagadásba a neki tulajdonított bűncselekményt. A gyilkost ideiglenesen az almási kir. járásbíróság börtönébe kísérték, honnan a szabadkai törvényszék börtönébe fog átszállítani.”

hogy maga a szerencsétlen áldozat adta elő így az esetet Hadzsy doktornak.

Névváltoztatás. Goldstein Ábrahám újvidéki illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Rónai-”-ra változtatta.

Művészet és irodalom.

„Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története” című illusztrált munkából a szokott pontossággal most jelent meg a VI ik füzet. Graec György e füzetben az 1848. március 13-iki bécsi forradalom keletkezését és lefolyását mondja el. A könyv e része oly érdekes, mint egy regény. Kossuth híres pozsonyi beszédének forradalmi hatása, az utcai harcok, a Burg ostroma oly élénken, mindazonáltal a történelmi hűségnek megfelelőleg vannak elmondva, hogy az olvasó szinte maga előtt látja az alkotmányért küzdő, forrongó Bécsot. A füzet képei: „Az ellenség tábor.” Pompás színnyomatú kép, egykori jelmezek után festette Kiss L. — „A pozsonyi országgyűlés küldöttsége.” (Areképcsoport.) — „Részlet a prágai márciusi forradalomból.” (A diákok fegyverkezése.) — „Az orsz. küldöttség elindulása Pozsonyból Bécsbe.” — „Jelenetek az 1848-iki bécsi forradalomból.” — „Metternich bukása 1848. március 13-án.” — „Metternich futása” (gúnykép.) — „Az 1848-iki barrikádok térképe.” — „A magyar országos küldöttség bevonulása Bécsbe 1848. március 15-én.” — „Részlet a magyarok bécsi fogadtatásából 1848. március 15-én.” — „A pozsonyi jurátusok Bécsbe érkezése 1848. március 16-án.” — A képek becsét nagyban emeli az, hogy egykor eredetiek után készültek. Egy-egy füzet ára 30 kr. A legközelebb megjelenő 7-ik füzettel új negyedrét veszi kezdetét. Előfizetési ár egy hónapra (2 füzet) 60 kr, negyedévre (6 füzet) 1 frt 80 kr, fél évre (12 füzet) 3 frt 60 kr, egész évre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Előfizetni lehet Lampel Róbert könyvkereskedésében, Budapesten, Andrassy-ut 21. sz. a.

Színház.

A nagyapó.

Hétfő, február 19.

Eredeti magyar operette 3 szakaszban. Irta: Szigligeti Ede. Polgár Sándor a szegedi színház operette buffó komikusának vendégfőlépte, — majdnem tíres ház előtt. Polgár Sándor a vendégművész Nagy Jancsija minden ízében átgondolt és találó alakítás volt. A kis számu közönség zajos tapsokkal jutalmazta a jeles művészt, a kinek itteni vendégzereplését, ha már nem jó hirnevéről, de legalább vendégzereplésétől nagyobb pártfogásban kellett volna közönségünknek részesíteni, a mit ő a szó teljes értelmében meg is érdemelte. K. Iványi Mariska (Rafaella) csupa hű és tűz volt. A többi főbb szereplők is határozottan szépen és kedvvel alakítottak.

Cigánybáró.

Kedden, február 20.

Irta: Jókai Mór, zenéjét szerző: Strausz J. Magáról a darabról mondani valónk abszolúte semmi sincs. Elig van már színházlátogató ember, aki ne ismerné ezt az operettet. A mi az előadást illeti, erről pedig elmondhatjuk, hogy bizony látnuk már szebben és jobban is előadva a „Cigánybáró”-t. Hanem azért ezt az előadást a jobban sikerült előadások közé kell soroznunk. Már maga az a tény is emelte az előadás hatását, hogy látnuk benne jól disponálva s igen ügyes alakítással Polgár Sándort, a szegedi színház tagját. A Zsupán szerepet adta a közönség nagy tetszése mellett. Egyszerre világossá lett előttünk, hogy a mi jó direktorunknak bizony ilyen erőket kellene társulataiba gyűjteni, ha korrektek operette-előadásokat akarna produkálni. Az egész előadás különben meglehetősen összehangzott, kerekded volt. A szereplők többé-kevésbé megállották a helyüket s a sok tapsból, a mely a vendégzereplőnek volt szánuva, nekik is jutott egy jó rész.

Üdvöske.

Szerda, február 21.

Operette 3 felvonásban. Irták: Duru és Chivot; fordította: Evva Lajos; zenéjét szerző: Edmund Andrá. Polgár Sándor csak fokozatosan tudta a zombori közönséget meghódítani. Az első fellépésekor adott Nagyapó alkalmával eddig még nem is tapasztalt tiúségtől kongott a színház, a Cigánybáró előadásán félig telt meg a nézőtér s végre az Üdvöske zsufolt ház előtt került színre. Meg kell adni Polgárnak, hogy ügyes színész és ezen darabban szépen érvényesíthette tehetségét s a közönség nem is fukarkodott tetszésének nyilvánításában. Mellette nagy hatást ért el Iványi Mariska (Üdvöske) a cimszerepben, kedves, pajzán játéka többször a nyílt színen zajost tapost aratott. Polgár Károly Lorant szerepében mint mindig, most is jó alakítást nyújtott. Nem tudjuk, a zsufolt ház-e, vagy más körülmény játszott közbe, de a szereplők virágos kedvben voltak, s így a tulszásoktól sem riadtak vissza.

KRÓNIKA.

Az elhányt program.

Apponyit a nép megbecugolta Budapesten. Az az örökké hálás nép, amely eddig mást se tett, csak éljenzett az ellenzék vezetője előtt. Hja a nép kegye szeszélyes! Régi dolog ez már. A mikor tenni kell, akkor nem elég a szép szavak és szivárványszínű frázisok káprázatos játéka, akkor: tenni kell! Az a különben hálás nép Apponyitól is így kívánja ezt, akitől pedig mást se kívánt eddig, mint hogy csak beszélni hallja őt.

Hogy is esett csak? Hiszen olyan régi kezdetű a meséje ennek a dolognak!

Hol volt, hol nem volt, volt Apponyinak egyszer egy gigerlis szabásu kabátja; a szövétének, amiből készült, az volt a neve hogy: „a közigazgatás államossítása.” Sokat hordozta azt az utcán és a képviselőházban és kérkedett vele a miniszterekkel szemben is, mondván: — Lám, tinektek nincsen ilyen kabátok! Pedig aki a miniszteri bársonyszékbe ül, annak dukál ilyen kabátot szerzenie! Valódi angol szövetek a szabadelvűség gyarából. Erresszettek hát legalább engem oda tlni! De nem hallgattak rá, csak a nép, az a hálás nép éljenzett neki egyre.

Egyszer aztán akadt egy miniszter — gondolom Szapáry volt — akinek szintén volt a sifonérjában egy szakasztott olyan kabátja; a szövét is, a szabás is egy.

Fölhuzta hát és elment benne a képviselőházba. — Mit? Neked is van olyan kabátod? Így szólt magában Apponyi.

Hazament és a kabátját rögtön eladta a handlénak, a Szapáry kabátját meg megdöbálta sárral, azt kiabálván, hogy az olyan kabát mégsem való a miniszteri székbe.

Aztán volt Apponyinak még sok más kabátja is, amelyek mind a miniszteri székhez voltak készítve, de a mikor valamelyik miniszter szintén elővett olyan kabátot a sifonérjából, akkor Apponyi csak azt mondta, hogy:

— Hiába! Az még sem az én kabátom! Pedig a miniszteri székbe csak ebben a kabátban, csak az én kabátomban szabad tlni, én pedig nem adom az én kabátomat senkinek, mert én akarok benne odatlni, a hol ti tltök.

Egyszer talált Apponyi egy pecsétnyomót; a cs. és kir. osztrák-magyar konzuloknak a pecsétje volt az, de magyar körirattal.

— Ide nézzetek! Ilyen pecsétnyomója nincs egyiknek se, szólt megint. Pedig csak ez kvalifikál a bársonyszékre. — Szólt a miniszterekhez. Ugy-e kollégáim, igazam van? Szólt a pajtásaihoz.

Es a pajtások szépen kórusban zengték, hogy:

— Igaza van. De a miniszterek, meg sok-sok más okos ember úgy nyilatkozott, hogy csak tartsa meg a pecsétjét Apponyi, gyerekjáték az, nem kell az ő nekik.

Es Apponyi megtartotta a pecsétnyomóját, de még mindig nem kapott helyet a bársonyszékben és csak a nép, az a hálás nép tapsolt és éljenzett neki.

Akkor aztán az Ugron vagy Eötvös, vagy isten tudja melyik szomszédja adott neki ajándékba egy csendőrtiszt kardbójtot. Az volt a különös ebben a kardbójtban, hogy tősgyökeres magyar stílusban készítette azt a gombkötő.

Apponyinak tetszett a ragyogó kardbójt és örömmel mutogatta a minisztereknek, kiabálva a képviselőházban, hogy most már az legyen a miniszter, akinek ilyen kardbójtja van.

De a miniszterek, meg sok-sok más okos ember azt mondták, hogy csak tartsa meg a magyaros csendőrkardbójtját, nem muszáj, hogy olyan kardbójtja legyen a minisztereknek.

Es Apponyi megtartotta a magyaros csendőrkardbójtját, de nem kapott bársonyszéket és csak a nép, az a hálás nép tapsolt és éljenzett neki.

Apponyi bosszankodott. De hiába, a bosszuság nem használ.

Még egyszer a kabátokkal próbált szerencsét. Elővett egy másik kabátot, az utolsót; ez is a szabadelvűség nevű gyári részvénytársaság szövetéből készült, a szövét neve „polgári házasság” volt; híres szabó szabhatta a kabátot, úgy állt rajta, mintha csak rája öntötték volna.

— Utolsó reményem, gondolta magában és eljárt benne a parlamentbe, ott egyre kérkedett benne a miniszterek előtt, akik megbámulták ugyan a divatos kabátot, de egy szót se szóltak. Apponyi azt várta, hogy rögtön átengedjék neki a bársonyszéket, mert hiszen — mi tagadás benne — illet a szép kabát a bársonyszékhez is.

Egyszer aztán azt mondták a miniszterek, hogy hiszen az ő sifonérjájában is van szakasztott olyan kabát, majd fölhuzzák ők is, ha kitavaszodik.

Es fölhuzták.

Apponyi most már szörnyű mód megharagudott. Bosszusan tépte le magáról ezt az utolsó kabátot is. Es most meg egyre kiabálja, hogy az olyan kabát nem való a bársonyszékhez és neki nem kell az olyan kabát, a milyen Wekerlénnek, meg Szilágyinak is van.

Es most Apponyi ingujjban ment a képviselőházba, csak a konzultációs pecsétnyomójával hadonászott az uton, meg a csendőrtiszt kardbójtot lógott a derekán.

Es a nép, az az istenadta nép, amikor így meglátta — szörnyű módon abcugolta.

Hát ezért volt az a vig abcugolás.

— cí — II.

Közgazdaság.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1894. évi február 27-én (kedden) d. u. fél 5 órakor saját helyiségében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter 8551. számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Szabadka sz. kir. város közevetvámdij-szabályzatát. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) 6. A kereskedelemügyi miniszter 8679. számú leirata a szegedi ipari faiskola ügyében. 7. A kereskedelemügyi miniszter 536. számú leirata a csomagokban árukt cikkek mennyiségértármának megjelölése ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) 8. A kereskedelemügyi miniszter 5110. számú leirata a Bács-Bodrogh megyei betivásár látogatási szabályrendelet jóváhagyásáról. 9. A kereskedelemügyi miniszter 468. eln. számú leirata az udvari szállító écek nyilvántartásáról. 10. A kereskedelemügyi miniszter leirata és a budapesti kamara átirata a kamaráknak az ezredéves kiállításon való részvétele ügyében. (Bizottsági javaslatl.) A kereskedelemügyi miniszternek, mint az ezredéves kiállítás elnökének 944. számú leirata a gabona és árucarnokok kimutatása ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) 12. Az ezredéves kiállítás elnökének 946. számú leirata nagyobb szabásu raktárak kimutatásáért. (Bizottsági javaslatl.) 13. Előterjesztés újabb ipari szövetek alakulásáról. 14. A marosvásárhelyi kamara átirata a kereskedő tanonciskolák új szervezete ügyében tett fölterjesztés pártolásáért. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) 15. A III. orsz. ipartestületi gyűlés jegyzőkönyve. (Az elnökség előterjesztésével.) 16. A zombori iparosok árucarnoka, mint szövetezet átirata kölcsön folyamodásának pártoló följesztéséért. 17. Újvidék sz. kir. város rendőrfőkapitányi hivatalának átirata az újvidéki ipartestület megalakítása ügyében.

Szerkesztői üzenetek.

Jankovics. Tessék csak egy párszor felkeresni még lapunkat s aztán is legalább minden héten egyszer s mi a legnagyobb készséggel megindítjuk a tiszteletplédányt. — Fogadja előre is köszönetünket.

Naptár.

Február.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
23 Pént.	Romana	Lázár	11 Vazul
24 Szom.	Mátyás	Mátyás	12 Meletius p.
25 Vas.	G 5 Valburga	G 5 Oculi	13 B Septuag.
26 Hétfő	Viktor	Sándor	14 Auxent.
27 Kedd	Leander	Leander	15 Onesim

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Felhívás.

A rác-militicsi „I-só segélyegylet mint szövetséget“ alulírott igazgatósága részéről felhívattak mindazok, kik ezen egylet irányában bármiféle követelési joggal bírnak, hogy ezen jogukat jelen felhívásnak a Bácska című lapban megjelenésétől számított hat hó alatt annál bizonyosabban érvényesítsék, mert később beadott igények figyelembe vételét nem fogadják.

Rác-Militics, 1894. évi február hó 15-én.

LEMLI ANTAL,

igazgató.

Gazdák figyelmébe.

Zabmentes tiszta 3-2

BÜKKÖNY

kitűnő minőségben kapható

BÁRÁNY LIPÓT és FIA CÉGÉNél ZOMBORBAN.

230. szám 1894.

Pályázati hirdetmény.

Titel községénél megüresült községi epreskerti állásra ezennel pályázat hirdetettik. Felhívattak a pályázni óhajtok, hogy a kertészi szak-képzettséget igazoló kérvényeiket f. évi március 15-éig alulírt előjárásnál nyújtsák be.

A kertészi állás következő javadalmazással van egybekötve: 1. Évi készpénzbeli fizetés 240 frt. 2. Szabad lakás a községi espreskertben.

Titel, 1894. évi február hó 15-én.

Vracsarits Glisó,

jegyző.

Rác,

biró.

45. szám.

Árverési hirdetmény.

Ó-Besse község előjárásága részéről a községi képviselőtestületének 28 1894. számú határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező országos vásár hely-pénzszedési jog 1894. évi március hó 4-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen 1894. évre haszonbérbe ki fog adatni, az erre vonatkozó árverési feltételek a községi közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Ó-Beesén, 1894. évi február hó 19-én.

Az előjáróság.

452. sz.

kig. 1894.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye szabályai járáshoz tartozó Nadaly községben üresedésben levő községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

A községi orvosnak javadalma: 600 frt készpénz. A látogatási díjak utólagosan szerződőleg fognak a köz-séggel megállapítani. Halottkémleli díj 20 kr.

Pályázni kívánók felhívattak, miszerint az 1883. évi I. t. c. 9. §, illetve 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ban előírt képességüket, továbbá a szerb nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi március hó 8-ig anynyival is inkább nyújtsák be, mivel a később beérkező folyamodványokat figyelembe nem vehetem.

Zsablyán, 1894. évi február hó 8-án.

Mihailovits,

főszolgabíró.

3-3

BILANZ

der I. Bácsér Hilfgenosenschaft vom 1. Jänner bis Ende Dezember 1893.

Activa		Betrag	Passiva		Betrag
Folio Nr.		frt kr.	Folio Nr.		frt kr.
H. B. 44	Escompte	96550 50	H. B. 37	Theilnehmer-Conto	55857 52
57	Mobilien	300 —	37	Theilnehmer-Zinsen	1663 69
61	Rückständige Forderungen	3000 —	38	Gründung	2319 —
C. B. 66	Saldo	1509 25	40	Interessenten	41287 21
				Reservefond vom Jahre 1892	52 95
				1893	63 83
			37	Reingewinn auf 2311 Antheile à 5 kr.	116 78
		101359 75			115 55
					101359 75

Ignatz Schweizer

Director.

Franz Resch

Cassier.

Adam Eichinger

Buchhalter.

Mit den Haupt- und Hilfsbüchern verglichen und gleichlautend befunden.

Bács, den 25. Jänner 1894.

Mor. Rigotz

Revisor.

Josef Ertl

Revisor.

Karl Mattanovich

Revisor.

761. sz. 1894.

HIRDETMÉNY.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött gyeper-mesteri állásra ezennel pályázat hirdetettik.

Ezen évi 260 frt fizetés és egyéb mellék-jövedelemmel összekötött állásra a kellőleg felszerelt folyamodványok folyó évi február hó 26-áig alulírott előjárásnál nyújthatók be, a hol az egyéb feltételek is megtudhatók.

Ó-Beesén, 1894. évi február 11-én.

2-2

Az előjáróság.

Eladásra ajánl

300.000 drb nemes kádárka szőlő-vesszőt imunius homoktalajból, 33-35 cm. hosszú, fajtisztaságért s a szőlő-vesszők egészséges lőtükért szavatolok, továbbá 3-szor leflek peremezéve, 1000 drb ára helyben 5 frt, csomagolás- s szállításiért a legközelebbi hajó- vagy vasútfőállomáshoz 1000-krént 50 kr szá-mítatik. Megrendelések az összeg 50 %-ának beküldése mellett eszközöl-felnek.

Resch József,

vaskereskedő s szőlőtulajdonos

Bács (Bács-Bodrogh megye).

163. szám 1894.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva község előjárásága részéről ezen- nel közhírré tétetik, hogy ezen község rendőrségi lét- számánál havi utólagos részletekben fizetendő évi 240 frttal javadalmazott gyalogrendőri állás megüresedett.

Felhívattak tehát mindazok, akik ezen állást el- nyerni óhajtok, hogy a községi rendőrség szervezéséről alkotott szabályrendelet 7-ik szakasza értelmében kérvé- nyeiket alulírt előjárásnál **folyó évi március hó 3-ik napjának délután 5 órájáig** benyújtani annál inkább el ne mulasszák, mivel az elkészenen ér- kezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott rendőr rubázatát sajátjából köteles beszerezni.

A választás napja utólag fog kitűzteni; s a pá- lyázókkal személyes megjelenésük alkalmával, esetleg írásban közölhetik.

Kelt Tiszakálmánfalván, 1894. évi február hó 12-én.

Weninger Mihály,

közs. jegyző.

Dosztán István,

közs. biró.

Árlejtési hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatási m. kir. miniszter ur 1894. évi február hó 8-án 50996/1893. számú rende- letével az újvidéki állami polgári leányiskola számára építendő épület tervét és költségvetését a kivitelt alapjául elfogadván, a munkálatok foganatosítását 41,029 frt 59 kr erejéig engedélyezte.

A fentemlített építési munkák foganatosításának biztosítása céljából az **1894. évi március hó 3-ik napjának délelőtti 10 órájáig** Bács-Bodrogh vármegye kir. tanfelügyelőség hivatali helyiségében (vár- megyeház II. emelet) tartandó zárt ajánlati versenytár- gyalás hirdetettik.

A versenyzni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az en- gedélyezett költségösszeg után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap reggeli 9 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Zomborban a kir. tan- felügyelői hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1894. évi február hó 13-án.

CZIRFUSZ FERENC,

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

3-3

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Maklura aurentiaca

a legjobb, a legellentállóbb, sűrű és erős tövissel ellátott eleven sövény, melynek még azon előnye is van, hogy a nyul nem rágja meg, semmiféle rovar sem pusztítja és a levelei selyembogár tenyésztésre még előnyösebben használhatók, mint az eperfalevelek. Célszerűen alkalmazható kert, udvar, legelő bekerítésére és spalirnak. Elültetési időszak mostantól egész április végéig. Válogatott és két éves gyökeres ültetvények készpénzfizetés vagy utánvétel mellett kaphatók 1000 drb 16 frt, egy évesek 10 frtéért **Rác György ur kerté- szetében, Kula, Bácsmegeye.**

Kula, 1894. évi február hó 14-én.

Manhold Kálmán,

intéző.

3-2

18454 sz.

tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kaufmann Samu végrehaj- totónak Tadianov Iván végrehajtást szenvedő elleni 21 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő Szónta község határában fekvő, a szóntai 1381. sz. tjkben foglalt Tadianov Sztip- pán és Tadianov Iván nevén álló 37/2 h. r. sz. 59. ö. i. sz. ház, beltelkek és kertre nézve az árverést 358 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elren- delte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi március hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor Szónta község határában** megtartandó nyilvános árverésen a meg- állapított kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan bec- sárának 10%-át, vagyis 35 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal szá- mitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki- jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé- zébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1893. évi december hó 9-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság

Radány Péter,

kir. trvszéki biró.

3165. szám.

tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Oriolt János végrehaj- totónak Kovacev Grga végrehajtást szenvedő elleni 206 frt 82 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehaj- tási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbíró) területén lévő, Bács községében fekvő, a bácsi 793. sz. betétben A. I. 290-291. r. sz. 136. ö. i. szám alatt foglalt s özv. Fischer Jánosné Himmels- pach Anna, Kalbli Jakabné, Fischer Apollónia, Fischer Antal, Fischer Katalin, Warus Mártonné, Fischer Éva, Lennérth Istvánné, kiskoru Fischer József, Mária, Anna, Magdolna, Teréz, Rozália és János, mint Kova- cev Grga birtok utódai nevű házra 493 frt ki- kiáltási árban. Továbbá a bácsi 894. sz. betétben A. I. 983-984. r. sz. 500 ö. i. szám alatt foglalt s Wá- nig György mint Kovacev Grga birtokutóda nevén álló házra 199 frt kikiáltási árban s végül az ugyan- ezen betétben A. † 2296. r. sz. alatt foglalt s ugyan- annak nevén álló szőlőre, melyet 241 frt 80 kr vált- ságtőke terhel, 130 frt kikiáltási árban az árverést el- rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi március hó 3-ik napján délután 3 órakor** Bács község határában megtartandó nyilvános árverésen a meg- állapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óva- dékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1893. évi november hó 14-én.

A hódásági kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

ELŐFIZETÉS
Egész évre ...
Fél évre ...
Negyed évre ...
A lap szelleme ...
illető külden ...
szerkesztőnek ...
a laptulajdonos ...
dend ...

Egyes szám ára

A

—á— Folyó

Wekerle-kormány ...
felett. Már az is ...
hattunk. Megláthat ...
házi szónokok bes ...
van igaza, meglá ...
ismeretesen merjü ...
ellenzőivel szemben ...
a reform pártóló s ...
eszű s érveit fénye ...
veltetni, behizeleg ...
nagyobb kétségtele ...
hogy a reform, a k ...
árt az egyházi hité ...
kiméli a népnek v ...
kölcöket, s hogy ...
egységesítése s a ...
biztosítása s kiterje ...
szükség van.

Apponyinak a ...
szabásu beszédében ...
hogy a kötelező pol ...
zethető az anyaköny ...
be nem hozható, m ...
lozasi s főként háza ...
a mostani közigazgat ...
bizható becsületes s ...
dékeken. Ha Appony ...
akkor csakugyan vá ...
gári házasság beho ...
mosításáig, mert az ...
és megbízható vezet ...
érdekeink sarkallana

De hát szerenc ...
talan, mint ahogyan e ...
nyugodt és megtáma ...
bebizonyította. Szó ...
nagyközségekben ne ...
téssel teljes lelki m ...
csületes, értelmes s ...
csak azon kisközség ...
most is többen es ...
körjegyzőségge. E ...
csoportosítva egy-eg ...
rendesen meg fogja ...
épen a körjegyzők,

A „BÁCS

Va

Ha nem hív

Te cés, sz

Melyek önk

Előtted val

Oh, nézz sz

A szem a ló

Meglátható

Te vagy tel

Vagy tedd k

S oh, jól tud

Hogy mint d

Élek-halok t

A VÉN KISAS

Ita: 2

Dórka kisasszony ...
nek is beillt. Mert biz ...
volt abhoz az időhöz, m ...
és örömben ismét elves ...
lott ki a feje fölött, vag ...
és ezzel a tavasszal a sz ...
is kinyitott hervadó szíve

*) Mutatvány a szerző